

GenAI-inhoud: wie is eigenaar en hoe beschermt u uw inhoud?

18 december 2024, 07:03

Katrien Meuwis

Intelligentie (GenAI) brengt een ware revolutie teweeg in de technologiesector. Large Language Models (LLM) zoals OpenAI van ChatGPT hebben het voor bijna iedereen toegankelijk gemaakt.

Techbedrijven genieten dankzij GenAI ongekennde innovatiemogelijkheden, door autonoom inhoud, ontwerpen en oplossingen te creëren. Zo kunnen ze eenvoudiger en goedkoper producten en diensten ontwikkelen waarvoor in het verleden veel menselijke inspanning en creativiteit nodig was. Maar wie is eigenaar van deze met AI gegenereerde inhoud? En hoe kunt u deze eigendom beschermen? Zoals vaak is het belangrijk om zich goed voor te bereiden en de juiste afspraken te maken.

Wat is Generatieve AI?

GenAI is een type AI dat nieuwe inhoud kan creëren uit verschillende inputs, zoals tekst, afbeeldingen, audio, video en softwarecode. Het GenAI-ecosysteem telt drie hoofdgroepen: Ontwikkelaars van LLM's (Large Language Models), ontwikkelaars van tools en gebruikers. LLM-ontwikkelaars, zoals OpenAI, maken de initiële modellen en verzamelen gegevens om ze te

trainen. Ontwikkelaars van GenAI-tools creëren apps die de mogelijkheden van de modellen uitbreiden. Gebruikers, van studenten tot professionals, benutten de modellen om informatie te verkrijgen, inhoud te creëren en taken uit te voeren.

Wanneer er nieuwe inhoud wordt gemaakt op basis van bestaande inhoud, kijken IE-specialisten extra scherp toe. Dat geldt vooral als het gaat om gegevens die worden gebruikt om modellen te trainen en om de inhoud die ze produceren. Inzicht in deze vraagstukken is cruciaal om innovaties te beschermen, de naleving van de wet te garanderen en een concurrentievoordeel te behouden in het technologielandschap.

Gegevensbescherming en vertrouwelijkheid

GenAI-modellen en -tools zijn afhankelijk van grote datasets. Deze kunnen auteursrechtelijk beschermd materiaal of persoonsgegevens bevatten, dus moeten bedrijven ervoor zorgen dat ze legitiem en veilig zijn.

Er kunnen drie types van gegevenssets worden onderscheiden:

- **Trainingsgegevens:** de gegevens die worden gebruikt om het GenAI-model of de GenAI-tool te trainen of te verfijnen, zodat het leert en uitvoer genereert.
- **Door de gebruiker ingevoerde gegevens:** de gebruiker levert inhoud aan in diverse vormen, gaande van opdrachten tot afbeeldingen, teksten, video's, code en meer.
- **Gegenereerde uitvoergegevens:** de gegevens die GenAI produceert op basis van de gebruikersinvoer en die de gebruiker dan voor verschillende doeleinden kan benutten.

Opgelet: uw AI-tool houdt uw privégegevens niet altijd privé

Alle belanghebbenden in het ecosysteem moeten zich bewust zijn van de manier waarop gegevens en datasets worden gebruikt. Wanneer gebruikers vertrouwelijke gegevens invoeren in GenAI-systemen, kan het systeem die gegevens hergebruiken in toekomstige interacties. Het AI-systeem kan in- en uitvoergegevens lekken, waardoor vertrouwelijke informatie openbaar wordt gemaakt. Dat overkwam Samsung begin 2024, nadat een ingenieur gevoelige code had geüpload in ChatGPT, waardoor deze informatie onbedoeld werd vrijgegeven. Vier richtlijnen zijn in deze context cruciaal:

1. Het is belangrijk om GenAI-systemen te kiezen die u vertellen of invoer- en uitvoergegevens van de gebruiker zullen worden gebruikt voor verdere training. Sommige versies van GenAI-tools gebruiken de gebruikersinvoer of gegenereerde uitvoer niet voor training.
2. Ontwikkelaars van GenAI-tools moeten ook nagaan of de gegevens die het GenAI-model gebruikt, op de juiste manier gelicentieerd zijn. Dat is nodig om claims van derden wegens inbreuk op het auteursrecht te voorkomen. Sommige bedrijven bieden deze ontwikkelaars bescherming tegen claims wegens inbreuken op auteursrecht die voortvloeien uit het gebruik van hun modellen.
Hoewel het risico lager is, is het ook voor eindgebruikers raadzaam om die beschermingsclausules na te kijken.

Wanneer u zich abonneert op een Gen AI-tool, vindt u de clausules betreffende eigendom, licenties, garanties en schadeloosstelling terug in de Service Level Agreement of Gebruiksvoorwaarden van de GenAI tool.

3. Bovendien moet het hulpmiddel gebaseerd zijn op hoogwaardige, onbevooroordeelde datasets om **betrouwbare en nauwkeurige output** te krijgen.
4. Ontwikkelaars van GenAI-modellen en -tools moeten ook transparant zijn over de datasets die ze gebruiken, zodat gebruikers erop kunnen vertrouwen dat ze voldoen aan voorschriften zoals de AI-wet en de privacywetgeving. Veel datasets bevatten persoonsgegevens, dus moeten ze voldoen aan de GDPR-verordening (General Data Protection Regulation).
5. Ook is het cruciaal om de beveiligingsprotocollen van het GenAI-systeem te evalueren om gegevensinbreuken en ongeoorloofde toegang te voorkomen.

Eigendom en IPR-bescherming voor GenAI-uitvoer

Wie nu precies eigenaar is van de met AI gegenereerde content, hangt grotendeels af van de gebruiksvoorwaarden van de GenAI-tool. Verder brengt de bescherming van output zoals creatieve werken, uitvindingen en ontwerpen unieke uitdagingen met zich mee.

Auteursrechtelijke bescherming

Auteursrechtwetten vereisen doorgaans menselijk auteurschap. Volledig door AI gegenereerde werken zijn dus niet auteursrechtelijk beschermd. AI-ondersteunde creaties die duidelijk menselijke creatieve input bevatten, kunnen echter wel worden beschermd.

Voorbeeld: een auteur gebruikt een AI-tool om te helpen bij het schrijven van een roman door gedetailleerde aanwijzingen te geven, de door AI gegenereerde tekst te selecteren en te verfijnen, en haar unieke stijl en creativiteit in het werk te integreren. In dat geval komt het werk in aanmerking voor auteursrechtelijke bescherming onder het huidige EU-kader voor auteursrecht.

Het is belangrijk om de menselijke bijdrage te erkennen en gedetailleerde gegevens bij te houden van alle stappen in het creatieproces, ter ondersteuning van het auteurschap. Zonder auteursrechtelijke bescherming kan het moeilijk zijn om intellectuele eigendomsrechten af te dwingen, zelfs als u de eigenaar bent van het werk.

Octrooibescherming

Uitvindingen met generatieve AI-functies octrooieren is mogelijk, maar er zijn specifieke vereisten. Dit kan vergelijkbare uitdagingen met zich meebrengen als bij het octrooieren van software.

Het Europese Octrooiverdrag (EPC, Art. 52(2)) stelt dat computerprogramma's als dusdanig niet octrooieerbaar zijn. Software kan echter wel worden geoctrooieerd wanneer het een technische oplossing biedt voor een technisch probleem. Bovendien moet de 'uitvinding' voldoende openbaar worden gemaakt. Een vakman zou dit moeten kunnen namaken. AI-systemen werken vaak als 'zwarte dozen', waardoor hun besluitvormingsprocessen erg moeilijk te achterhalen zijn. Dat is echter vereist bij octrooiaanvragen om te voldoen aan de vereisten voor 'voldoende openbaarmaking'.

Wanneer men met GenAI gegenereerde inhoud wil patenteren, schuilt er een aanzienlijke uitdaging in het feit dat de huidige wetgeving AI niet als uitvinder erkent. Een recente octrooiaanvraag waarin het AI-systeem 'DABUS' als uitvinder werd genoemd, werd in meerdere

landen afgewezen. Momenteel kunnen alleen menselijke ontwikkelaars als uitvinders worden gecrediteerd.

Aangezien het octrooieren van AI-uitvindingen erg complex is, doet u er goed aan deskundig advies in te winnen.

Bescherming van bedrijfsgeheimen

AI gegenereerde output kan worden beschermd als bedrijfsgeheim als deze vertrouwelijk wordt gehouden, als deze een commerciële waarde heeft en als de eigenaar redelijke stappen onderneemt om de geheimhouding te handhaven. De contractvoorwaarden van het GenAI-systeem moeten dus vermelden dat de gegenereerde outputs niet als trainingsgegevens worden gebruikt. Dat zou namelijk de bescherming van bedrijfsgeheimen in gevaar brengen.

Juridische voorwaarden en contractuele strategieën bij het gebruik van AI-tools

De verscheidenheid aan contractuele voorwaarden voor AI-tools brengt een aantal uitdagingen met zich mee, met name voor het eigendomsrecht op met AI gegenereerde output, het gebruiksrecht en de verplichtingen op het gebied van vertrouwelijkheid en gegevensbeveiliging. Om de risico's te beperken, moeten bedrijven duidelijke contractuele strategieën hanteren, die de belangrijkste aandachtspunten aanpakken:

- Contracten moeten vermelden hoe trainingsgegevens mogen worden gebruikt, met inbegrip van eventuele auteursrechtelijke beperkingen.
- In contracten moet ook staan wie de rechten op de met AI gegenereerde inhoud heeft.
- Claims wegens schending van intellectuele eigendomsrechten die voortvloeien uit het gebruik en de output van AI-tools kunnen worden vermeden met vrijwaringsclausules.

Betalende versies van GenAI-systemen bieden doorgaans een betere bescherming qua vertrouwelijkheid van gegevens, aansprakelijkheidsdekking en schadeloosstelling. Ze gebruiken geen gebruikersgegevens voor trainingsdoeleinden en voldoen aan de GDPR, in tegenstelling tot sommige gratis versies, die dergelijke garanties niet altijd bieden. Deze functies maken professionele versies vaak geschikter voor bedrijven die bedrijfseigen informatie moeten beschermen.

De standaardvoorwaarden van grote GenAI-aanbieders zijn vaak niet onderhandelbaar voor doorsnee gebruikers, terwijl zakelijke klanten soms wel toegang krijgen tot aangepaste overeenkomsten. Kleinere of alternatieve aanbieders van tools bieden dan weer vaker flexibelere contractvoorwaarden.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

Of het nu gaat om LLM-ontwikkelaars, tool-ontwikkelaars of gebruikers, alle spelers in het GenAI-ecosysteem moeten voldoen aan regelgeving zoals de AI-wet, die verplichtingen voor de hele AI-

waardeketen vastlegt. Die plichten hebben vaak betrekking op transparantie, verantwoording, gegevensbeheer en risicobeheer, afgestemd op het risiconiveau van het AI-systeem.

Complexe landschappen vereisen bekwame gidsen

Generatieve AI biedt aanzienlijke kansen en complexe IP-uitdagingen voor techbedrijven. Robuuste **IP-strategieën** implementeren, de juiste **licenties** verkrijgen en een duidelijk **intern beleid** ontwikkelen, zijn essentiële stappen voor wie zijn weg zoekt in het dynamische landschap van AI en intellectuele eigendom.

[De Octrooicel van Sirris](#), opgericht met de steun van FOD Economie, is uw aanspreekpunt voor al uw vragen over intellectuele eigendom. Katrien Meuwis is de expert van Sirris op dit gebied. Ze combineert een wetenschappelijke achtergrond met een uitgebreide kennis van intellectuele eigendom. U kunt contact met haar opnemen om een strategie rond intellectuele eigendom uit te werken of om de juiste antwoorden te krijgen op uw vragen over het beheer van activa met intellectuele eigendom, de waardering van intellectuele eigendom, licenties, technologieoverdracht en samenwerkingscontracten.

Wilt u meer weten over dit onderwerp?

Onze expert Katrien Meuwis is slechts één muisklik van u verwijderd.

[Neem contact op](#)

Auteurs

Katrien Meuwis